

LAKOMÁ

3. szám
Péntek este

XVI. Egressy Béni Országos Színházi Fesztivál
2014. november 6-8.

Buzita és Szepsi

Rétei Színiátszó Csoport

Rétei Színiátszó Csoport

L
a
k
o
m
a

A falusi színiátszásnak Rétén, a múltban nagy hagyománya volt. Majd húsz év kihagyás után a Csemadok vezetősége felhívást tett közzé, melyre nagy volt az érdeklődés. Így a színiátszás 2012 őszétől újból megindult. A csoport tagjai között találunk tanulót, diákokat, magánvállalkozókat, adminisztrációban dolgozókat és nyugdíjas hölgyet is - aki már az ötvenes évektől tagja volt a rétei színiátszó csoportnak. Nagy öröm és büszkeség a csoport számára, hogy kb. harmincöt év kihagyás után aktív tagja lett, ezzel is új impulzust ad a fiatal nemzedéknek.

Először egy könnyedebb műfajjal, esztrádműsorral kezdtünk. A közel két és fél órás előadást, amelynek a „Kabaré Orfeum, avagy ne vessünk közösen” címet adtuk, több helyen is bemutattuk, mindig teltház előtt. A sikereken felbuzdulva gondoltuk úgy, hogy itt az ideje hozzáfogni egy „komolyabb” darab feldolgozásához. Hosszan keresgéltek a megfelelő anyagot, azt szerettük volna, hogy mindenki, aki a tavalyi esztrádműsorban fellépett, szerepeljen a darabban. Végül megtaláltuk Carlo Goldoni vígjátékát.

Carlo Goldoni: A hazug

Carlo Goldoni: A hazug

„A hazug embert hamarabb utoléri, mint a sánta kutyát”- szól a bölcs mondás. Ez vonatkozik Lelióra, a darab főszereplőjére is, de mielőtt ez bekövetkezne, azért becsületes versenyt fut a sánta kutyával. Már amennyiben becsületesnek mondhatjuk azt, aki tényleg minden egyes mondatával egy új mesét, egy új variációs valóságot hoz létre. A fantáziája mindenképp elismerést érdemel. Jelenlétével a velencei lakosok között némi izgalmat csempész a mindennapokba. Mondhatni: a darab tanmese felnőtteknek.

Nánai Színháztársuló Csoport

A csapat színháztársuló fesztiválunk egyik büszkesége: a kezdetektől fogva évente részt vesznek a rendezvényen – rendszeresen a szépsi kultúrház színpadán tartják darabjaik premierjét. Egyedi játéktílusukkal nemcsak az Északi-sarkot hódították meg (lásd a tavalyi Lakomákat), hanem a szakmát és a közönséget is. Idén Budapesten, a XIII. Magyar Művek Szemléjén Az Északi-sark meghódítása című darabjukat Arany fokozatra minősítette a Magyar Szín - Játékos Szövetség, Góra Róbert kiváló színészi alakításáért különdíjat kapott, Lengyelfalusy Juhász Mária pedig kiemelkedő társulatépítő-közösségteremtő munkájáért kapott különdíjat. A vasvári Nemzetközi Színháztársuló Fesztiválon júniusban a sarkvidék fogvacogtató hidegével újra hőiesen megküzdő csapat ismét sikert aratott, kiemelkedő színészi alakításáért Pesti László, rendezői munkáért Lengyelfalusy Juhász Mária kapott díjat.

A csaknem két évtizedes színháztársuló tevékenységet a rendező így jellemzi: „Sok munka van mögöttünk, de ugyanakkor sokat adott nekünk a színháztársulás. Az együttléte, a barátság, a kapcsolatok a mai napig fennmaradtak, vissza-visszatérnek a régi tagok, bármikor számíthatunk a másokra, s azt hisszük, ez nem kis dolog rohanó világunkban.”

(kzs)

Theater Mucsa

Nem gördül mindig könnyedén Thália szekere, nem hordozza mindig a sors a tenyerén színészt s direktort. De kitartóak vagyunk, tudjuk ezt a magunk példájából is... S talán egyszer felragyog a mi szerencsecsillagunk is...

Szereposztás:

Igazgató: Piski Erik

Jolán: Matus Orsolya

Kökényszem: Pesti László

Galagonya: Góra Róbert

Szimat felügyelő: Khéli Bálint

Pintyőke: Jantosík Napsugár

Rendezte: Lengyelfalusy Juhász Mária

L
a
k
o
m
a

Wataridori Színkör

1991 őszén az akkor budapesti Nemzetközi Előkészítő Intézetben tanuló határon túli diákok hozták létre a Wataridori Színkört, s az akkor egy bemutatóra szerveződött társulat túl van 24. előadás premierjén. A Wataridori elnevezés japán eredetű, pontos jelentését magyar fejjel leginkább „vándormadár”-ra lehetne fordítani, utalva a színkört alkotó diákok vándorlására szülőföldjük és Magyarország között. A színkörben kezdettől fogva dolgoztak határon túli és anyaországbeli diákok is, hisz volt aki „hozott még egy embert”. Az idők folyamán több száz tagja volt már a Körömi Gábor drámapedagógus vezette társulatnak, amely a mai napig az intézet (ma már Balassi Bálint Intézetnek hívják) égisze alatt működik.

<http://nonprofit.info.hu/wata/>

Néhány szó a mai gyerek-előadásokról

Bevonultak a szépsí iskolások, kétnyelvű tömeg zúg a nézőtéren, a magyar iskola magyarul zsong, a szlovák iskola szlovákul nyüzsög. A két konferanszié magyarul beszél (a szlovák nyelvű előadások előtt természetesen mindkét nyelven), a gyerekek – a szlovák alsó tagozatosok is – illedelmesen megtapsolják még a számukra talán érthetetlen magyar felvezető szöveget is.

Egy

A tornai Bódva csoport osztálykirándul Krasznahorkára. Kedves, tájszólásban vitatkozó gyerekek, akik rendetlenkedés nélkül ülnek végig a buszutat, melyet kivetített filmmel érzékeltetnek. Krasznahorka várát a konyha bemutatásával kezdik. Várnézés közben a nagyon is mai gyerekek rappelnek, a rózsaszín párdúc dallamára lopakodva ijesztgetik egymást, párbajoznak, és egyébiránt a kiállított tárgyakat is megnézik, a zenetermet, tárgyalótermet, várkápolnát is végigfutják. Apró poénokkal tarkítják az „uncsi” ismeretterjesztést. Úgyesen összeállított oktatóanyag ez – sajnos a kirándulókat alakító gyerekek színészi játéka megreked a szövegfelmondás szintjén, rengeteg a hangsúlyhiba is. A tömegeből kiválik énekesi és furulyázási teljesítményével egy izgága fiú, akit még társai is csak „dalospacsirtaként” emlegetnek. Az osztálykirándulásnak Krasznahorka égése vet véget, s hogy a nevelési szándék se szenvedjen csorbát, a gyerekek gyűjtést szerveznek a vár felújítására.

Kettő

Egy molett leányka, „karamelles mosollyal” arcán nagy kofferrel végigcaplal a nézők közt, aztán leül a székekkel jelképezett vonatülésre, és dumálni kezd. Időnként feláll, majd újra leül. Mögötte még három lány ül, aki annyira mellékszereplő, hogy szinte meg se mozdul. Nem utas, csak bábú. A főszereplőnek, a voltaképpeni egyedüli szereplőnek csodás szövegmondása van, jó tempóváltásai, érdekes hangszínei, jó nevetései... egy negyvenes özvegyasszony monológjait, visszaemlékezéseit mondja el, de ez inkább – bár tartalmas, izgalmas szöveg – szavalóverseny produkció lehetne, mint színi-előadás. A legnagyobb „akciója” a végé előtti várakozás, és a kinyíló bőrönd szétszóródott tartalma. A közönség – az alsó tagozat – nem a megfelelő ehhez az időnként keserves, időnként humoros szöveghez.

Érdekes kísérlet ilyen gyerekeknek előadni a nem nekik való művet. A felszínét felfogják – ahogy a kisgyerek a szülei konfliktusát vagy az alapszintű humort felfogja. Kalap le a színésznő, Klaudia Belicová előtt, aki minden nehézség ellenére nagyobb zajongás nélkül képes volt lekötni a közönséget. És még az alkalmi pasivadá-
szatban is sikere volt.

L
a
k
o
m
a

Három

Hosszadalmas várakozás a második rimaszombati előadás előtt. A közönség türelmetlen, ricsaj van, időnként valami történést provokáló taps tör ki, de hiába, a történet elmarad. Valami zűr van a technikával, de az izgága rendező, aki a „karamelles mosoly” előtt még kijött előre elmesélni a darabot, most nem mutatkozik. Legalább negyedórányi nem-történet után a kifeszített vásznon mögött megjelenik egy férfi profilja, a 13-as szám szerencsétlen voltáról tájékoztat mindenkit. Aztán egy disznóölést látunk, a narrátori szöveg pedig gyilkosságról és elkövetőkről beszél. Maga a disznóölés látványos színpadi mozgás, remek kísérőzenével. A disznó azonban elszabadul, a közönségben ülő gyerekek élvezik a kergetőzést. Érdekesek az árnyjátékos megoldások is. A közönség közt is keresik a malacot, mely persze nem kerül elő, pedig... izé... alaposan ki is hangszórózzák: ismertetőjele... izé... a nyakába szúrt kés. Nem, nem azonos a vérző Jézussal, de még Luciferrel sem. Végül a templomban összerogyott sertést hazagörgetik, és annak rendje-módja szerint számos féldeci kísérletében feldolgozzák. Hepiend, persze nem a disznónak. A társulatnak se, mely technikai zűrok miatt alighanem csak az eredeti darab töredékét mutatta be. A többbit a honlapjukon lehet élvezni.

Négy

Egy 14 éves leány írta a darabot – a rendező, Františka Fehérová szerint „nem éppen nektek való, gyerkőcök, de egyszer belenőttek majd ebbe a korba.” Nem teljesen világos, mikor játszódik ez a darab, de az „elnyomott nők forradalmát” emlegetik benne, viszont a „bizniszt” is, egy kivégzést, egy 18 éves leány sorsának eldőlését... Nem olvasható le az sem, a fehér- és fekete ruhás lány kit vagy mit jelképez, nem is beszélve a régi időköt idéző hosszúszoknyás leányzóról. Valami feminista dolog ez, sok fölösleges gesztikulációval, irodalmi színpadra vagy szavalókórusra jellemző statikussággal.

Végkövetkeztetésként: négy darabból három nem volt színdarab, a negyedik befuccsolt a hangtechnika miatt, a közönséget pedig „nem szabták” a mondanivalóhoz.

Kozsár Zsuzsanna

Mezítlásas Gandhi hamvadó cigarettavéggel

Rövid, frappáns műsort láthattunk a vágkirályfai Féktelen Komédiások előadásában. Éltre való, jó konferálások fűzték össze a három kabarétréfát, mely a vállalkozás nehézségeiről, a titkárnői teendőkről és a társbérleti viszony keserveiről szólt. Számomra a titkárnős jelenet már ismert volt, s Gobbi Hildával versenyezni lehetetlen. De a „féktelenek” titkárnője is higgadtan ment „Indiába sóért”, különösen szép zengésű hangja és nyugodtsága tetszett. A két cégvezető azonban kissé harsányra sikeredett, ám ezzel jó kontrasztot teremtettek a hölgy számára. Az első, vállalkozói jelenet kissé statikus volt a sorban ácsorgással, csupán szópoénokra épült, talán nem ártott volna valami cselekvéssel mozgalmasabbá tenni. A harmadik jelenetben viszony nagyszerűen sikeredett a hamvadó cigarettavég kezdetű dallal való férfibosszantás, és a két különböző karakterű férfiszereplő igazán komikus tánca Piri kével is fantáziadús színfoltja volt az esztrádnak. A címben szereplő Csillár azonban csak egyszer zuhant le – akkor is csak közlés formájában –, és mivel maga a konferanszié is hangoztatta, hogy az összeállításnak semmi köze a világosságot nyújtó tárgyhoz, a csillár most már megfajítottan rejtély marad számomra.

-kozsár-

Ha egy szamuráj verset szaval

Ez a Vezekény ma valami fergeteges volt. Mert nem elég, hogy van egy nagyszerű hülyegyerek Árpikájuk és egy sok türelemmel nyögő, remek dadogósuk, van még két japán harcosuk is, aki el tudja mondani ezen az érdekes nyelven az Anyám tyúkját. Művészi fordításban, természetesen. Mindezen karakterek két tehetséges férfiember művei – a szó írói, rendezői és színészi értelmében egyaránt. A váróterem unalmában a csevegő asszonyok ízes nyelvjárásuk, frappáns sziporkáik mellett nagyon ügyesen vezetik fel a különböző jeleneteket, és mivel a függöny előtt ülnek, közben az átépítések is zökkenőmentesen, gyorsan zajlanak. Poén poént követ, a közönség betegre neveti magát, jók a sunyi odapillantások, Árpika bamba megnyilvánulásai, az egész előadás pörög az elejétől a végéig. A mód, ahogy a hencegő óvodások, a japán versmondók, az ügyetlenkedő sírásók egységes egészet alkotnak, a szövegek ügyes felfűzése egyetlen láncra – az unatkozó-várakozó betegek csevegésére – hozzáértő dramaturgiai beavatkozásokat jelez. A tökélytől már csak egyetlen mákszem választja el a produkciót: az asszonyok nagyobb azonosulása szerepükkel, a színpadi jelenlét fegyelmezett „végigjélése” akkor is, ha épp nem őket világítja meg a reflektor, és átmenetileg épp csak háttérül szolgálnak egy-egy nevetésre ingerlő jelenethez. Mindig is szerettem a vezekényi csoport ötletdús szerzői színházát, de a mostani előadás felülmúlta reményeimet.

-kozsár-

A nemesócsai fiatal színjátszók a műfajhoz hűen igazán pajzán jelenettel indítottak, majd az egész darabon végigvonult ez a fiatalos hangulat. A szereplők minimális eszközökkel oldották meg a színpadi játékot. A közönség felszabadultan kacagott a humoros falusi szituációkon, s kíváncsian figyelte, hogy vajon milyen is ez a Mari, ha nem "olyan".

Pajzánkodás kamaszmódra

A darab igazi vidéki jellemekkel volt tele, s a fellépők valódi, izes tájszólásban mutatták be, milyenek is a mindennapok egy aprócska, pletykás faluban. A karakterek féltékenykedtek, gyanúsítottak, ám mégis lelkiismeretfurdalás nélkül folyamatosan csalták egymást. Igazán élvezetes volt hallgatni a falusias társalgásokat, ám néha a hangsúlyok helytelenek voltak és itt-ott a beszéd is nehezen volt érthető. Ennek ellenére érezhettük, hogy a fiatal színészpalánták igazi odaadással játszottak, és élvezték mindazt, amit a világot jelentő deszkákon produkáltak.

Illés Csenge

Mit mondana a vagina, ha beszélni tudna?

Egy igazán őszinte előadást és alakítást láthattunk a színpadon ma délután. A nők magukra ismerhettek, a férfiak pedig szembesülhettek azzal, milyen borzalmasan nyomasztó és nehéz lehet egy nő élete. Megtudhatták, milyen problémákkal kell minden nap megküzdenünk, amelyek lehet, hogy számukra jelentéktelenek, ám a fiatal lányok, középkorú nők és idős hölgyek napjait könnyedén megkeseríthetik. Például aránytalan a testünk, hosszú a lábunk vagy - hogy úgy mondjam - túl kell élnünk a menstruációs napokat. Néha a zenei aláfestés zavarónak tűnt és a funkciója sem volt mindig érthető. Az alakítás ezzel szemben őszinte volt, természetes hangsúlyokat hallhattunk. A hölgy gátlástalanul boncolgatta a témát, és mesterien úgy tett, mintha személyes tapasztalatokról mesélne.

Illés Csenge

LAKOMA – A XVI. Egressy Béni Országos Színházi Fesztivál lapja

3. szám, 2014. november 7.

szerkesztők: Kozsár Zsuzsanna, Illés Csenge

tördelők: Tóth Emese

Fotók: Micsuda András, Tóth Emese, Gecse Attila, archívum